

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător – L. Lavric
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători – N. Budăi, D. Băbălău, I. Dutca

Î N C H E I E R E

21 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Maxim împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 22 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și de Munteanu Maxim, prin intermediul avocatului Mocanu Serghei, fiind menținută hotărârea din 01 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă:

La 06 noiembrie 2017, Munteanu Maxim s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

În motivarea cererii reclamantul a indicat că, la 07 septembrie 2016, de către agentul constator Gordei Denis, din cadrul INP al IGP, a fost întocmit în privința sa procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI03 nr. 467645, pentru faptul că, la 27 august 2016, ora 14:15, în mun. Chișinău, în intersecția str. Ion Creangă cu str. Victor Belinski, conducea vehiculul reutilat cu sistem de gaz fără autorizație, vehiculul nefiind supus controlului tehnic, nefiind asigurat de răspundere civilă, precum și a încălcat indicatorul rutier - deplasarea pe benzi obligatorie, prin ce a comis contravențiile prevăzute de art. art. 228 alin. (1), 229 alin. (2), 229 alin. (3), 240 alin. (1) din Codul contravențional.

În temeiul art. 36 alin. (2) din Codul contravențional, Inspectoratul Național de Patrulare a expediat în adresa Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău cauza contravențională în privința reclamantului, pentru examinare conform competenței.

Astfel, prin hotărârea din 20 octombrie 2016 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, Munteanu Maxim a fost recunoscut vinovat de comiterea contravențiilor

enunțate supra, fiindu-i aplicată sancțiunea contravențională în mărime de 500 lei, cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de 12 luni.

Prin decizia din 14 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, s-a casat hotărârea din 20 octombrie 2016 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, cauza fiind remisă la rejudecare.

Prin hotărârea din 20 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a încetat procesul contravențional.

Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată, reprezentantul agentului constatator a declarat recurs, acesta fiind respins prin decizia din 28 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

Reclamantul consideră că dreptul la examinare a cauzei într-un termen rezonabil a fost încălcat prin durata excesivă a procesului, depășind 250 de zile, adică cu depășirea a peste 8 termene legale.

Potrivit reclamantului, o soluție contrară ar determina crearea unei situații discriminatorii față de el, ceea ce ar echivala cu încălcarea principiul egalității de tratament juridic.

Reieșind din cele expuse, reclamantul a solicitat constatarea încălcării dreptului la examinare în termen rezonabil a procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI03 nr.467645 din 07 septembrie 2016 și încasarea din contul bugetului de stat a prejudiciului moral în sumă de 600 euro.

Prin hotărârea din 01 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Munteanu Maxim împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral, fiind constatată încălcarea dreptului reclamantului Munteanu Maxim la examinarea în termen rezonabil a procesului-verbal cu privire la contravenție MAI03 nr.467645, întocmit la 07 septembrie 2016 de agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de Patrulare, Inspectoratul General de Poliție MAI, și încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Munteanu Maxim prejudiciul moral în mărime de 4 000 lei, în rest cerința cu privire la încasarea prejudiciului moral fiind respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 22 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și de Munteanu Maxim, prin intermediul avocatului Mocanu Serghei, fiind menținută hotărârea din 01 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că dosarul contravențional intentat împotriva lui Munteanu Maxim a fost examinat de către instanțele judecătorești naționale din 16 septembrie 2016 și până la 28 iulie 2017, cu încălcarea prevederilor exprese statuate la art. 454 alin. (1) din Codul contravențional, care prevede că, cauza contravențională se judecă în termen de 30 de zile de la data intrării dosarului în instanță.

La 21 octombrie 2022, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, a contestat cu recurs decizia din 22 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei decizii de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

În conformitate cu art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, copia deciziei din 22 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la 20 octombrie 2022 (f.d. 95). Astfel, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului constată că recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, înregistrat la 21 octombrie 2022, este în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Ministerul Justiției al Republicii Moldova urmează a fi declarată inadmisibilă, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs înaintată de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Maria Ghervas